

kažu da ne postoji rod po sebi, drugi pak izriču <argument> *trećeg čovjeka*«²⁵. Budući da se ništa od toga ne nalazi u cijelom Platonovu djelu, ako me sjećanje ne vara, ništa na to ne ćemo odgovoriti; osobito jer <ti prigovori> ne dokidaju ideje, nego ne odobravaju razloge koji ih podupiru. Ove dodane riječi jasno ukazuju na to da na tom mjestu ne čerupa Platona, nego neke druge: »I sve ono što su oni, koji slijede mišljenja o idejama, suprotstavili počelima.« Naime, ako sam priznaje da je Platon izmislio ideje, ne može također reći da je on sljedbenik <učenja o idejama>. Stoga trebamo smatrati da nije sve ono što se u Aristotelovim knjigama čita protiv ideja, rečeno protiv Platona, nego protiv drugih koji su slijedeći njegova načela mnogo o njima raspravljali. [332] Ta ćemo mjesta naznačiti. Razmotrit ćemo ono što se čini da je, bilo poimence, bilo po pretpostavci, rečeno protiv Platona.

Ubrzo, dakle, dodaje: »Uostalom doista prema shvaćanju po kojem kažemo da postoje ideje, postojat će ideje ne samo supstancijâ, nego također i mnogo drugog«. Neka bude, pa što onda? Postoje naime <ideje> i veličine i ljepote i pravednosti i sveg drugog što ima οὐσία, bit na Platonov način, ali ipak ne i supstanciju na Aristotelov način; to ne samo da ne držimo neumjesnim, nego to otvoreno tvrdimo. »I ima još deset tisuća takvih <bića>«. Kojih drugih deset tisuća? Mi kažemo da postoje ideje svih bića, bile one supstancije ili akcidencije; budući da ne postoje nikakva druga bića osim njih, gdje će se naći deset onih <tisuća>?

No dodaje drugo: »Ako se u formama može sudjelovati, nužno je da postoje samo ideje supstancija.« I to uvodi za objašnjenje: »Stoga će ideje biti supstancija; iste, naime, označavaju

²⁵ Argument *treći čovjek* nalazi se na neki način u *Parmenidu*. Usp. PLATO, Prm. 132.a.6 – b.2: Τί δ' αὐτὸ τὸ μέγα καὶ τᾶλλα τὰ μεγάλα, ἐὰν ὡσαύτως τῇ ψυχῇ ἐπὶ πάντα ἴδης, οὐχὶ ἓν τι αὖ μέγα φανεῖται, ᾧ ταῦτα πάντα μεγάλα φαίνεσθαι; Ἔοικεν. Ἄλλο ἄρα εἶδος μεγέθους ἀναφανήσεται, παρ' αὐτό τε τὸ μέγεθος γεγονὸς καὶ τὰ μετέχοντα αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τούτοις αὖ πᾶσιν ἕτερον, ᾧ ταῦτα πάντα μεγάλα ἔσται καὶ οὐκέτι δὴ ἐν ἕκαστόν σοι τῶν εἰδῶν ἔσται, ἀλλὰ ἄπειρα τὸ πλήθος.